

Dienst Uitvoering
Subsidies aan Instellingen
*Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport*

Format plan van aanpak

Subsidieregeling Landelijk dekkend
netwerk onderwijsregio's

Onderwijsregio Leiden, Duin- en Bollenstreek PO

U gebruikt dit format om uw plan van aanpak te schrijven voor een subsidieaanvraag via de subsidieregeling Landelijk dekkend netwerk onderwijsregio's.

Het gebruik van dit format geeft geen garantie tot een positieve beoordeling van uw aanvraag. Het is mogelijk dat DUS-I na indiening van uw aanvraag u vraagt uw plan te verduidelijken of aan te vullen.

Algemeen

In een onderwijsregio werken schoolbesturen, lerarenopleidingen en de beroepsgroep samen om te zorgen voor voldoende en goed opgeleid onderwijspersoneel.

De activiteiten moeten worden uitgevoerd in de periode 1 januari 2025 tot en met 31 december 2025. De regeling vormt de basis voor de beoordeling van het plan van aanpak. Alle partijen (schoolbesturen, mbo-instellingen en lerarenopleidingen) in de onderwijsregio moeten de aanvraag en daarmee het plan van aanpak ondertekenen.

Het plan van aanpak, de aanbevelingen van de Realisatie-Eenheid en de lijst met deelnemende partijen van een onderwijsregio worden na toekenning van de subsidie openbaar gemaakt volgens de voorschriften in de Algemene verordening gegevensbescherming.

Format plan van aanpak

Het format volgt artikel 8 van de subsidieregeling Landelijk dekkend netwerk onderwijsregio's. Beschrijf in ieder geval:

- De ambities van de onderwijsregio op basis van de kwantitatieve en kwalitatieve analyse van de onderwijsarbeidsmarktsituatie in de onderwijsregio en welke kenmerkende vraagstukken gezamenlijk worden aangepakt.
- Activiteiten gericht op het bereiken van doelen voor het werven, matchen, opleiden, begeleiden en professionaliseren van onderwijspersoneel.
- De uitwerking van de ambitie om 100% van de studenten en zijinstromers op te leiden binnen opleidingsscholen in de onderwijsregio die werken volgens het Kwaliteitskader Samen Opleiden en Inductie.
- Activiteiten gericht op het begeleiden van startende leraren en schoolleiders en hun verdere professionalisering.
- De activiteiten die samenhangen met de bovenbestuurlijke inzet van onderwijspersoneel, zoals het inrichten en in stand houden van de invalpool.
- Hoe partijen zich inzetten om alle besturen en lerarenopleidingen bij de onderwijsregio aangesloten te krijgen.
- Hoe de realisatie van de doelen wordt gevolgd en vastgesteld.
- De aanstelling en functieomschrijving van een projectleider om het plan uit te voeren.
- Hoe een loket wordt ingericht of verder ontwikkeld voor de onderwijsregio gericht op de totale klantreis van onderwijspersoneel voor het werven, matchen, opleiden, begeleiden en professionaliseren van onderwijspersoneel.
- Hoe de governance in de onderwijsregio is vormgegeven.

De volgende punten moeten ook beschreven worden in het plan van aanpak als deze punten op de onderwijsregio van toepassing zijn. Een beschrijving van:

- Activiteiten die zich richten op de verdere ontwikkeling naar een toekomstige sectoroverstijgende onderwijsregio, als sprake is van een sectorspecifieke aanvraag.

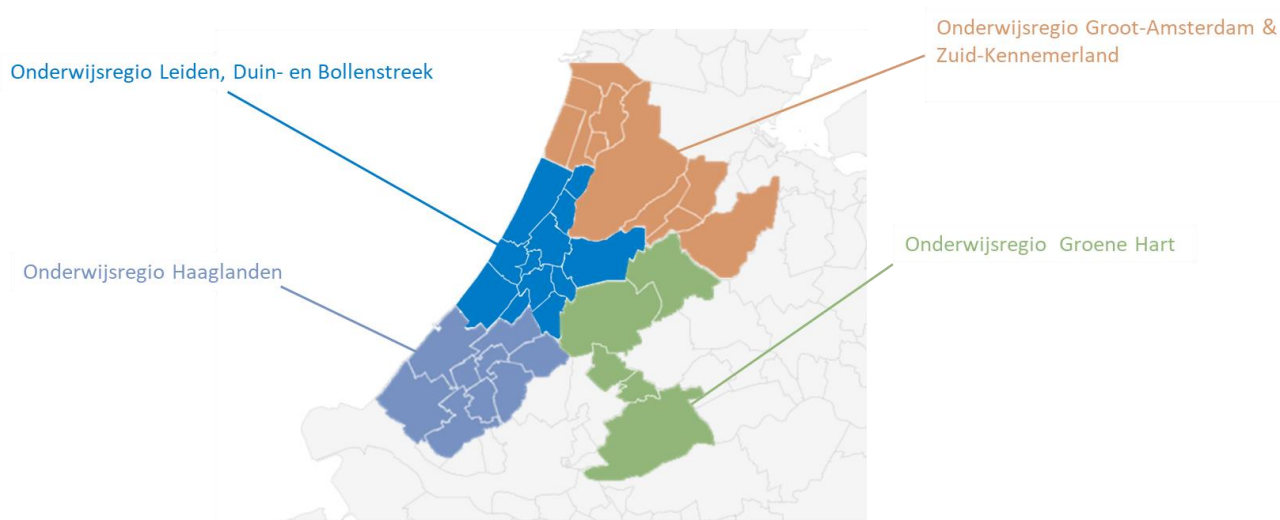
- De organisatie van de ontwikkelingsgerichte peer review.
Deze organisatie geldt alleen voor opleidingsscholen waarvan in kalenderjaar 2025 de ontwikkelingsgerichte peer review plaats moet vinden.
- Deelname aan de beoordelingsgerichte peer review.
Deze deelname geldt alleen voor de aspirant-opleidingsscholen die in 2021 zijn gestart als aspirant-opleidingsschool en voor de aspirant-opleidingsscholen die in 2023 als onvoldoende zijn beoordeeld door de minister.
- Activiteiten gericht op het (voortgezet) speciaal onderwijs voor een onderwijsregio in het primair onderwijs.
- Activiteiten gericht op de tekortvakken in het voortgezet onderwijs voor een onderwijsregio in het voortgezet onderwijs.

Ambities en regionale kenmerken

Beschrijf de ambities van de onderwijsregio op basis van de kwantitatieve en kwalitatieve analyse van de onderwijsarbeidsmarktsituatie in de onderwijsregio en welke kenmerkende vraagstukken gezamenlijk worden aangepakt.

Regio Leiden, Duin- en Bollenstreek

De Onderwijsregio Leiden, Duin- en Bollenstreek (po) beslaat de gemeenten Hillegom, Kaag en Braassem, Katwijk, Leiden, Leiderdorp, Lisse, Noordwijk, Oegstgeest, Teylingen, Voorschoten, Wassenaar en Zoeterwoude. De Onderwijsregio Leiden, Duin- en Bollenstreek wordt hiermee gevormd langs de grenzen van de samenwerkingsverbanden passend onderwijs regio Leiden en regio Duin- en Bollenstreek. Dit is een aaneengesloten gebied dat zich, zoals weergegeven in figuur 1, bevindt tussen de Haagse Onderwijsregio, de Onderwijsregio Groene Hart en de Onderwijsregio Groot-Amsterdam & Zuid-Kennemerland¹.

Figuur 1: Onderwijsregio Leiden, Duin- en Bollenstreek en omliggende Onderwijsregio's

In het geografisch gebied van de Onderwijsregio Leiden, Duin- en Bollenstreek zijn vestigingen voor primair en (voortgezet) speciaal onderwijs van in totaal 40 besturen (tabel 1).

Van de besturen met vestigingen in de regio is op het moment van schrijven 80% aangesloten bij de Onderwijsregio Leiden, Duin- en Bollenstreek (32 van de 40 besturen) en 15% (zes besturen) bij een andere Onderwijsregio (Progressus, HAK of Groene Hart). De overige 5% (twee besturen) is op dit moment nog niet aangesloten bij een Onderwijsregio². Eén bestuur sluit met één vestiging aan bij de landelijke Onderwijsregio KoersKracht en met de overige vestigingen bij de Onderwijsregio Leiden, Duin- en Bollenstreek en één bestuur sluit met één vestiging aan bij de landelijke Onderwijsregio KoersKracht, met drie vestigingen bij Progressus en met de overige vestigingen bij de Onderwijsregio Leiden, Duin- en Bollenstreek. Gezamenlijk verzorgen de besturen die betrokken zijn bij de Onderwijsregio Leiden, Duin- en Bollenstreek onderwijs aan 91% van de leerlingen in de regio.

¹ Hierbij is uitgegaan van de Onderwijsregio's die in 2024 gevormd zijn. Mogelijk wijzigen deze regio's van samenstelling in 2025.

² Vanuit de Onderwijsregio Leiden, Duin- en Bollenstreek zijn deze besturen diverse malen uitgenodigd om aan te sluiten. Op het moment van schrijven is hier nog niet op gereageerd.

	Bestuur	Nummer	Leerlingen in de regio	Opmerking
1	Sophia Scholen, Stichting voor KPC&AB b.o. Duin&Bollenstreek	40967	7060	
2	Stichting Openbaar Primair en Speciaal Onderwijs Leiden	42504	4885	
3	Stichting Confessioneel Onderwijs Leiden	57266	4173	
4	Stichting Prohles	40508	3334	Sluit met één vestiging (met 526 leerlingen) aan bij KoersKracht / PLG+ en met drie vestigingen (804 leerlingen) bij Progressus
5	Stg. Openbaar Basisonderwijs Duin- en Bollenstreek	41362	3140	
6	Openbaar Primair Onderwijs Oegstgeest	13682	1425	
7	St. Samenwerkende Basisscholen Alkemade	40969	1402	
8	Stichting. r.-k., Algemeen Bijzonder en Openbaar Primair Onderwijs PANTA RHEI	41447	1296	Dit betreft de vestigingen in Voorschoten en Oegstgeest
9	Ver. v. Protest. Christ. B.o. te Rijnsburg	80095	1273	Sluit met één vestiging (met 218 leerlingen) aan bij KoersKracht / PLG+
10	Stg. Prof. Dr. Leo K.ond.groep	30968	976	
11	Protestants-Christelijke Schoolvereniging Voorschoten	40540	848	
12	Stg. Prot.-Christ. Bas.onderw. te Leiderdorp	41316	765	
13	Stichting Resonans	41805	745	
14	Stichting Katholiek Onderwijs Wassenaar	68329	699	
15	Stichting Voorschotense Openbare School	42542	440	
16	Stichting Openb. Prim. Onderw. Wassenaar	41829	424	
17	Stichting Katholieke Scholen Oegstgeest	75206	419	
18	Vereniging voor Christelijk Onderwijs te Valkenburg Z.H.	40301	414	
19	Stichting voor Pr. Chr. Onderw. te Wassenaar	74492	411	
20	Stichting Vrije Scholen Rijnstreek	41359	381	Dit betreft de vestiging in Leiden
21	Eerste Leidse Schoolvereniging	96617	319	
22	Stichting Montessori-Onderwijs Z-Holland	41324	279	
23	Stichting SBO De Vlieger	41047	271	
24	Vereniging voor Voorbereidend Onderwijs	36739	248	
25	Vereniging Nutsschool Wassenaar	39859	244	
26	Stichting Katholiek en Openbaar Onderwijs Noord Hofland	40745	227	
27	Ver. Inst.houd. & Best. School voor CBO, gen. Hofdijckschool	37233	226	
28	Stichting De Noordwijkse School	41596	216	
29	Stichting Kievitschool	31019	215	
30	Ver. tot Instandh. en Best. vd Joris de Witteschool	32515	192	
31	Stichting Jenaplanscholen Bollenstreek	82747	171	
32	Stichting Noor	40077	150	Nog niet aangesloten. Dit betreft de vestiging in Leiden
33	Vereniging Montessorischool Wassenaar	98255	142	
34	Stg Onderwijs Auris	41314	131	Nog niet aangesloten
35	Stichting Primair Onderwijs WIJ de Venen	40974	806	Aangesloten bij Groene Hart
36	Stichting Vrijescholen Ithaka	41296	188	Aangesloten bij HAK
37	Verenig. voor Chr. Onderwijs op Reformatorische Grondslag	20183	57	Aangesloten bij Progressus
38	LEV Scholengroep West- Nederland (LEV-WN)	41646	203	Aangesloten bij Progressus
39	Stg. v. Chr. Bas.onderw. op Ref. Grondslag voor Katwijk eo	30849	186	Aangesloten bij Progressus
40	Ver. Verstrekken Onderwijs op Gereformeerde Grondslag Lisse	22765	251	Aangesloten bij Progressus

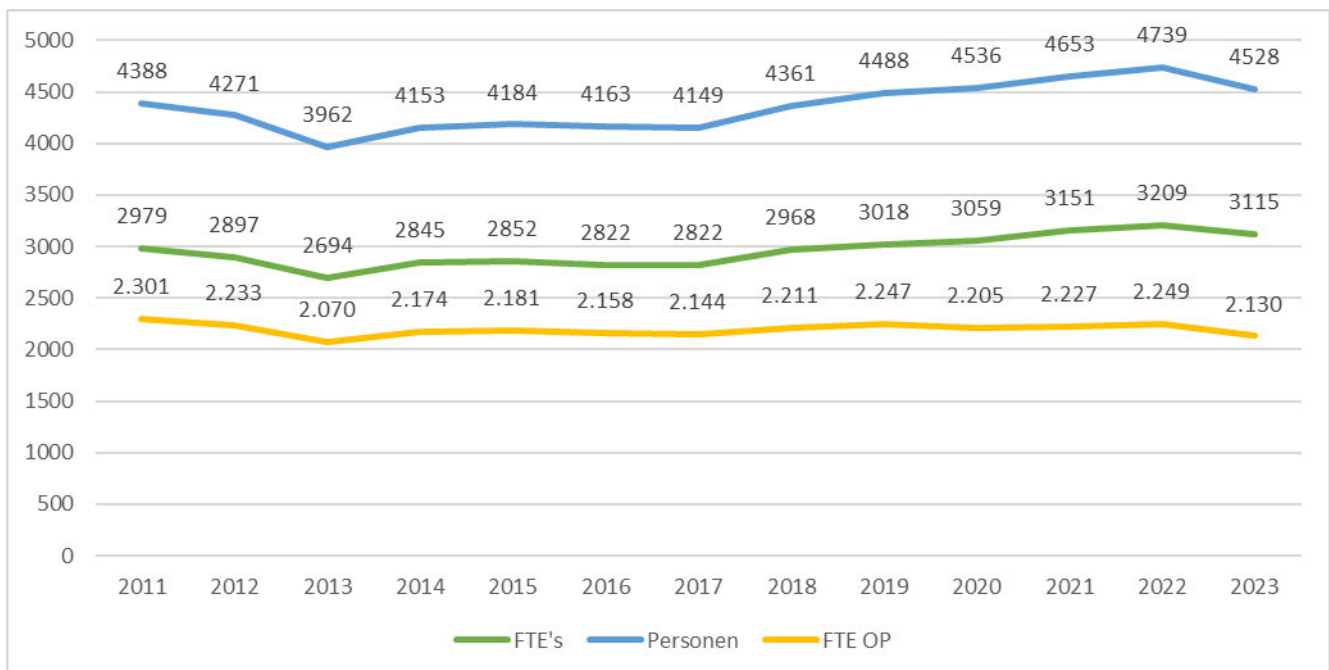
Tabel 1

Regionale samenwerking

In de regio wordt al geruime tijd samengewerkt. Naast de samenwerkingsverbanden passend onderwijs regio Leiden en regio Duin- en Bollenstreek heeft een aanzienlijk deel van de besturen de afgelopen jaren samengewerkt in de Regionale aanpak personeelstekort (RAP) Leiden e.o. en in de RAP Duin- en Bollenstreek. Tevens zijn er drie partnerschappen Samen Opleiden in dit gebied: partnerschap Opleiden in de School (OPLIS), partnerschap leder1 Leert Anders (ILA) en de Educatieve Master Primair Onderwijs (EMPO). Binnen de eerste twee partnerschappen wordt samengewerkt met partners die gevestigd zijn in een gebied dat zich uitstrekt van Bloemendaal tot Delft en van Den Haag tot Woerden. De EMPO is een samenwerking tussen partners in o.a. Leiden, Amsterdam, Rotterdam en Den Haag. De partnerschappen gaan dus over de grenzen van de Onderwijsregio heen. Binnen de partnerschappen wordt gekeken hoe de huidige structuren aangepast kunnen worden om beter aan te sluiten op de Onderwijsregio's.

Onderwijsarbeidsmarkt

Uit gegevens van DUO³ is op te maken dat op 1 oktober 2023 zo'n 3.115 fte werkzaam was in het primair en (voortgezet) speciaal onderwijs in het gebied van de Onderwijsregio Leiden, Duin- en Bollenstreek, waarvan zo'n 2.130 fte onderwijsgevend personeel. In totaal gaat dit om ruim 4.500 personen⁴. Gezamenlijk verzorgen deze collega's onderwijs voor 39.232 leerlingen⁵.

Figuur 2: FTE, FTE OP en aantal werkzame personen po en (v)so 2011-2023

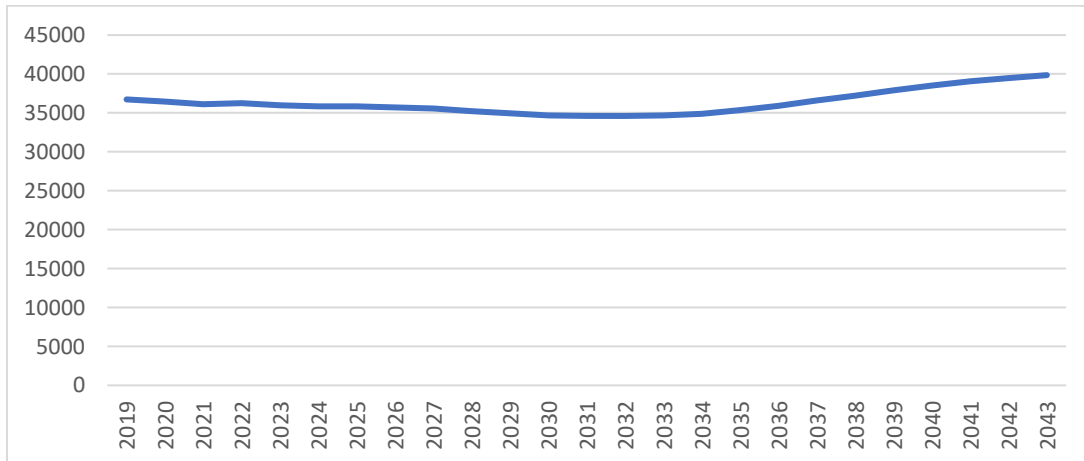
Uit de leerlingprognoses die beschikbaar worden gesteld door DUO⁶ blijkt dat de Onderwijsregio Leiden, Duin en Bollenstreek de komende jaren te maken krijgen met een leerlingdaling van gemiddeld zo'n 0,5% per jaar tot en met het jaar 2031, gevolgd door een stijging van gemiddeld 1,2% per jaar in de periode tot en met 2043 (zie figuur 3).

³ DUO – Onderwijspersoneel vo in aantal personen: https://duo.nl/open_onderwijsdata/primair-onderwijs/personeel/onderwijspersoneel-po-in-aantal-fte.jsp

⁴ DUO – Onderwijspersoneel vo in aantal personen: https://duo.nl/open_onderwijsdata/primair-onderwijs/personeel/onderwijspersoneel-po-in-aantal-personen.jsp

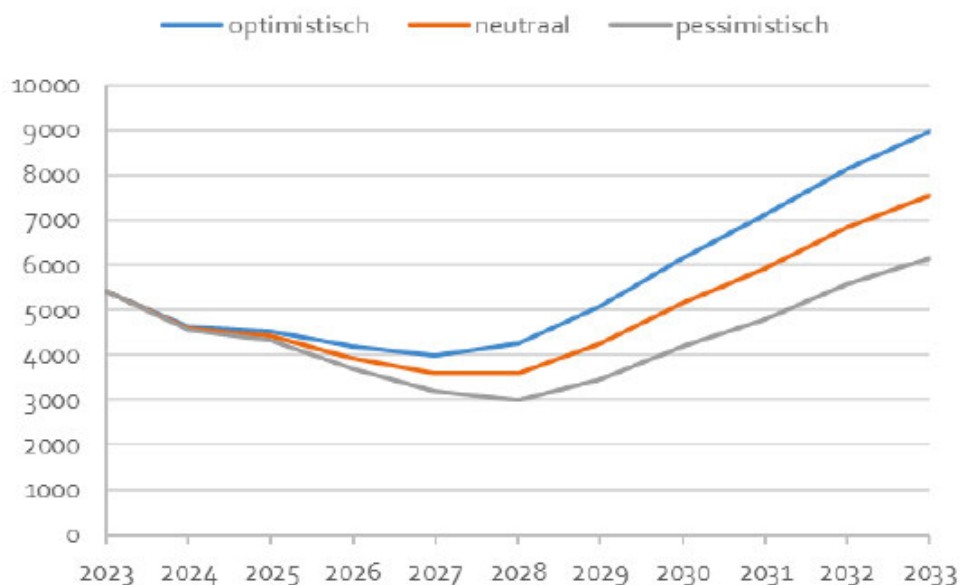
⁵ DUS-I Regiotool: <https://formulierdus-i.nl/or/regiotool/>

⁶ DUO – Prognoses aantal leerlingen https://duo.nl/open_onderwijsdata/primair-onderwijs/aantal-leerlingen/prognose-leerlingen.jsp **N.B.** deze cijfers bevatten geen prognoses voor het (V)SO

Figuur 3: DUO leerlingtelling en -prognoses 2019-2043

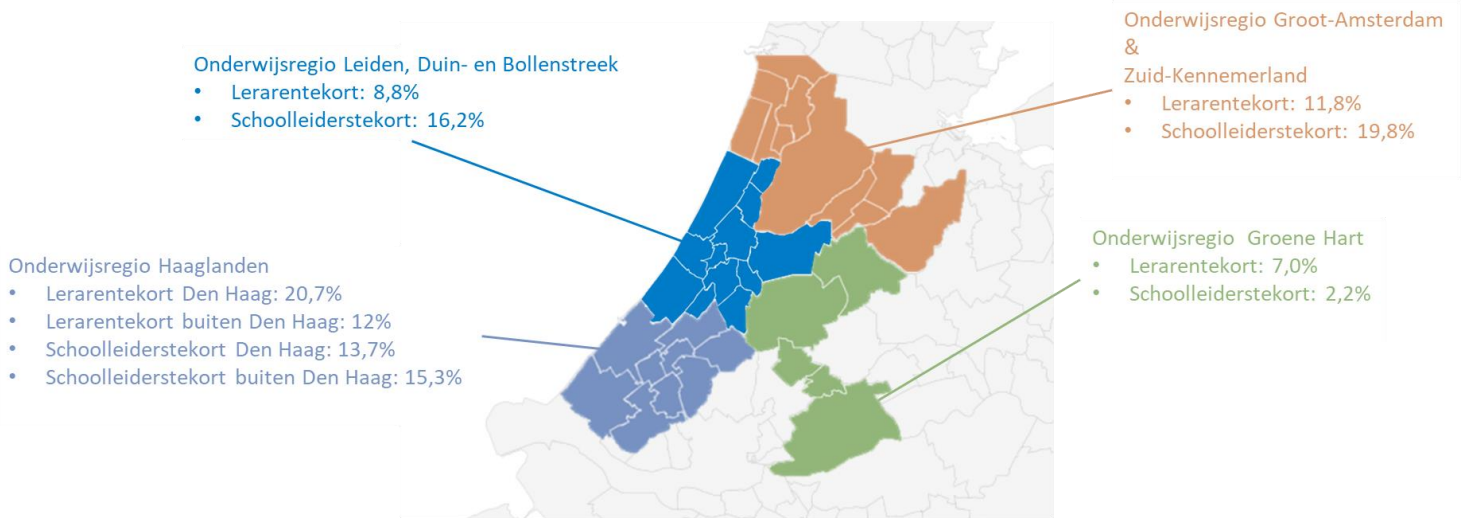
Deze initiële leerlingdaling heeft uiteraard invloed op de werkgelegenheid, maar verlicht de spanning op de arbeidsmarkt helaas maar gedeeltelijk. Uit de meest recente rapportage⁷ van Centerdata in opdracht van OCW blijkt dat voor zowel de arbeidsmarktregio Zuid-Holland Centraal (waar de gemeenten Wassenaar en Voorschoten onder vallen) als de arbeidsmarktregio Holland-Rijnland (waar de overige gemeenten van de Onderwijsregio Leiden, Duin- en Bollenstreek toe behoren) de komende jaren een daling van onvervulde werkgelegenheid verwacht wordt. Vanaf 2028 zullen de tekorten volgens Centerdata echter weer op gaan lopen en, afhankelijk van de economische conjunctuur, tussen 2029 en 2032 boven het huidige niveau uitkomen (zie figuur 4 voor de landelijke tekortramingen bij drie verschillende economische scenario's).

Figuur 4: ramingen landelijke tekorten po voor drie verschillende economische conjunctuur scenario's (bron: Trendrapportage Arbeidsmarkt leraren po, vo en mbo 2023 – Centerdata)

⁷ Centerdata – De arbeidsmarkt voor leraren po 2023-2028 - regio Zuid-Holland Noord: <https://www.ocwincijfers.nl/documenten/rapporten/2023/12/1/de-arbeidsmarkt-voor-leraren-po-2023-2028---regio-zuid-holland-noord>

Eind 2023 heeft een landelijke uitvraag plaatsgevonden onder scholen en schoolbesturen om de actuele tekorten in kaart te brengen⁸. Uit dit onderzoek blijkt dat het lerarentekort in de Onderwijsregio Leiden, Duin- en Bollenstreek eind 2023 ca. 8,8% bedroeg⁹. Daarnaast is sprake van een tekort aan schoolleiders van ca. 16,2%. In figuur 5 zijn ook de gerapporteerde tekorten in de omliggende Onderwijsregio's opgenomen.

Figuur 5: Lerarentekorten en schoolleiderstekorten in Onderwijsregio Leiden, Duin- en Bollenstreek en omliggende Onderwijsregio's

Ambities regio

Hoewel op basis van de ramingen voor de komende jaren een lichte daling in het tekort te verwachten is, is dat geen reden om stil te gaan zitten. Er blijft zowel in de Onderwijsregio Leiden, Duin- en Bollenstreek als in de omliggende regio's sprake van een tekort en gezamenlijk willen de partners in de regio de schadelijke invloed van het lerarentekort zoveel mogelijk beperken. Bovendien blijkt uit de uitvraag naar de actuele tekorten dat de Onderwijsregio Leiden, Duin- en Bollenstreek kampt met een fors schoolleiderstekort, wat de regio kwetsbaar maakt op het moment dat de lerarentekorten weer verder op gaan lopen. Activiteiten in de regio moeten dus niet alleen gericht zijn op het aantrekken en opleiden van leraren, maar ook het aantrekken en opleiden van directeuren. Hierbij moet zowel gekeken worden naar collega's die de ambitie en de potentie hebben om schooldirecteur te worden als naar leidinggevend talent dat nu buiten de onderwijssector werkzaam is.

Naast de urgentie van het leraren- en schoolleiderstekort is het belangrijk dat we hier in de regio gezamenlijk in optrekken. Het oprichten van een Onderwijsregio en goed integreren van bestaande structuren, netwerken en activiteiten zoals en vanuit de Opleidingsscholen en de RAP-regio's vraagt tijd, energie en aandacht. Een goede en effectieve samenwerking tot stand brengen is dan ook een belangrijk doel voor 2025.

⁸ Centerdata – Personeelstekorten primair onderwijs <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2023/12/15/bijlage-3-2-rapport-personeelstekorten-primair-onderwijs-1-okt-2023>

⁹ Realisatie Eenheid – Rapportage personeelstekorten onderwijsregio's op basis van metingen van Centerdata

Activiteitenplanning

Beschrijf hieronder uw activiteiten. Geef aan wanneer en hoelang de activiteiten duren tussen 1 januari 2025 en 31 december 2025. Benoem daarnaast de beoogde resultaten en producten. Vermeld waar mogelijk aantallen en cijfers.

Activiteiten

Beschrijf hier de activiteiten gericht op het bereiken van doelen voor het werven, matchen, opleiden, begeleiden en professionaliseren van onderwijspersoneel:

Naam en beschrijving activiteit	Doel van de activiteit	Periode en duur van de activiteit	Beoogde resultaten en producten
1. Werven & Matchen			
1.1 Uitbreiden zij-instroom loket voor informatieverschaffing voor MBO/HBO/ universitair	<ul style="list-style-type: none"> - Samenvoeging en uitbreiding van de loketten die vanuit de RAP Duin- en Bollenstreek en de RAP Leiden zijn opgezet - Onderzoeken of het loket uitgebreid kan worden met een extra onderwijsmakelaar om nog meer informatie te verschaffen over de diverse soorten in- en doorstroom routes die een geïnteresseerde kan bewandelen. Zowel voor mbo/hbo als WO-geschoolden - Indien het aantal aanmeldingen daar aanleiding toe geeft: uitbreiden van informatieverschaffing door naast digitale voorlichting ook fysieke activiteiten te organiseren voor geïnteresseerden (gezamenlijke open dagen en inloopmomenten). 	1-1-25 t/m 31-12-25	<ul style="list-style-type: none"> - Eén gezamenlijk loket in de Onderwijsregio Leiden, Duin- en Bollenstreek - Eenduidige informatieverstrekking over de mogelijkheden voor zij-instroom in de regio
1.2 Stimuleren van Mobiliteit binnen eigen bestuur maar ook binnen de onderwijsregio (beschikbaarheidsregeling/ flexibiliteit)	<ul style="list-style-type: none"> - Onderzoeken welke prikkels kunnen stimuleren om mobiliteit binnen maar ook buiten besturen te stimuleren (gaten dichten/ontslag/ ziekteverzuim/tekort aan personeel) 	1-1-25 t/m 31-12-25	<ul style="list-style-type: none"> - Een plan van aanpak om mobiliteit te stimuleren o.b.v. genoemde analyse. Na deze analyse een plan maken om dit in werking te stellen en na een jaar te evalueren.
1.3 Matchingsproces verbeteren om uitval te voorkomen bij huidige medewerkers en zij-instromers	<ul style="list-style-type: none"> - Analyses maken op bestuursniveau en op regioniveau kijken naar overlap. - Gezamenlijk een toekomstgericht plan maken dat overkoepelend gedragen wordt. Bijvoorbeeld door het uitvoeren van een assessment vanuit de regio (naast de bestaande 	1-1-25 t/m 31-12-25	<ul style="list-style-type: none"> - Toename van het aantal zij-instromers dat vanuit het regionaal loket en andere oriëntatieprogramma's hun weg vindt naar het onderwijs in onze regio - Minder uitval van leerkrachten en zij-instromers

	<p>toelatingseisen voor zij-instromers) en collectieve afspraken over inschaling, begeleiding en de tripartite overeenkomst.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Uitbreiding van het aantal plaatsen voor zij-instromers door besturen te ondersteunen op het gebied van financiën en begeleidingscapaciteit - In kaart brengen van de mogelijkheden die in de regio geboden worden voor zittend personeel (loopbaanpaden, mogelijkheden voor baangarantie) evenals factoren die (kunnen) leiden tot uitval (doorgroei/ambitie/werkdruk) 		
1.4 Branding van onderwijsmarkt	<ul style="list-style-type: none"> - In kaart brengen van de unieke mogelijkheden van onze regio - Een vervolg geven aan de campagne "werken in het onderwijs" van de RAP Duin- en Bollenstreek uit 2023 - Aansluiten bij de mediacampagnes vanuit VO en de landelijke campagne 'Werken met de Toekomst' die in Q1 2025 gelanceerd wordt - Het m.b.v. communicatieadviseur(s) uitdragen van de unieke regiokenmerken aansluitend op de landelijke mediacampagne 'Werken met de Toekomst' 	1-1-25 t/m 31-12-25	- Een regio-eigen campagne die aansluit op de landelijke campagne
1.5 Instroom verhogen	<ul style="list-style-type: none"> - Inzetten van leerlingen/ studenten in het onderwijs als ambassadeurs om het beroep bekender te maken en instroom in de opleiding te verhogen 	1-1-25 t/m 31-12-25	- Activiteiten i.s.m. het VO die leerlingen bewegen om zich te oriënteren op pabo e/o lerarenopleidingen
1.6 Terugdringen schoolleiderstekort	<ul style="list-style-type: none"> - Eigen kweek van schoolleiders vergroten - Bevorderen carrièreperspectief - In kaart brengen van de kansen en behoefte om te werken met directeuren van buiten het onderwijs en opleiding hiervoor te faciliteren 	1-1-25 t/m 31-12-25	<ul style="list-style-type: none"> - Onderzoeken of een gezamenlijke bovenbestuurlijke opleiding tot schoolleider kan worden vormgegeven. - Onderzoeken of vervolgens een pool van (aanstaande) schoolleiders bestaansrecht heeft (inzetten op werkervaringsplekken?). - Advies aan besturen in de onderwijsregio over de haalbaarheid van de inzet van directeuren van buiten

Naam en beschrijving activiteit	Doel van de activiteit	Periode en duur van de activiteit	Beoogde resultaten en producten
2. Opleiden & Begeleiden			
2.1 Visie op opleiden, begeleiden en inductie in de Onderwijsregio	- Afstemmen en verbinden besturen, opleidingen en opleidingsscholen om te komen tot een gezamenlijke visie op opleiden, begeleiden en inductie in de regio	Jan. 2025 tot juli 2025	<ul style="list-style-type: none"> - helderheid in doel - helderheid in onderwerpen - helderheid in resultaten
2.2 Vormgeven Partnerschappen Samen Opleiden als integraal onderdeel van de Onderwijsregio	<ul style="list-style-type: none"> - Concretiseren Partnerschap Samen Opleiden 2.0 - Uitwerken hoe bestaande partnerschappen Samen Opleiden verbonden worden met alle partners in de onderwijsregio 	Jan. 2025 – dec. 2025	<ul style="list-style-type: none"> - verschil opheffen tussen aangesloten partners van de onderwijsregio t.a.v. Samen Opleiden
2.3 Afspraken maken met PABO over opleidingen/varianten	<ul style="list-style-type: none"> - PABO's oriënteren zich op hun aanbod en communicatie - PABO's sluiten aan bij wensen studenten en werkveld - Eigen kweek door het opleiden van onderwijsassistent naar leerkracht 	Sept. 2025 – dec. 2025	<ul style="list-style-type: none"> - Duidelijkheid in opleidingsroute(s) - Curriculum-herziening - EVC-trajecten - Opleiding onderwijsassistent tot leraarondersteuner - Opleiding leraarondersteuner tot leerkracht - Doorstroom mbo-hbo - Aandacht voor mentorrol van leraren in opleiden
2.4 Afspraken uit de voormalige RAP-regio's t.a.v. stagevergoedingen harmoniseren in de Onderwijsregio	- Eenduidigheid in afspraken die de afgelopen jaren in de verschillende RAPs en Opleidingsscholen zijn gemaakt.	Jan. 2025 – dec. 2025	<ul style="list-style-type: none"> - Bij alle besturen in de regio ontvangen stagiairs eenzelfde stagevergoeding. Hiermee wordt de aantrekkelijkheid om voor een pabo-opleiding te kiezen vergroot en wordt ongelijke behandeling van studenten en mogelijke concurrentie tussen besturen voorkomen (N.B. ook afhankelijk van cao-afspraken).
2.5 Strategisch Personeelsbeleid (SPB) + Duurzame inzetbaarheid zittend personeel	- Passende en aantrekkelijke loopbaanpaden in de regio	Aug. 2025 – dec. 2025	<p>Mogelijk maken / beleidsontwikkeling t.a.v.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Mobiliteit (ook tussen besturen) - Promotie/demotie - Passende aanstelling - Leefstijdsfasebewust personeelsbeleid - Duale banen met kinderopvang

Naam en beschrijving activiteit	Doel van de activiteit	Periode en duur van de activiteit	Beoogde resultaten en producten
3. Professionaliseren			
3.1 Samen professionaliseren	Deskundigheidsbevordering binnen de functie/naar een andere functie binnen het PO.	1-1-25 t/m 31-12-25	<ul style="list-style-type: none"> - Aanbod van de opleiding tot leraarondersteuner en van leraarondersteuner tot leerkracht, eventueel met baangarantie in de regio. - Meer samenwerking zoeken tussen de individuele/interne academies van de verschillende stichtingen. - Academies verbreden, meer nabij opleiden, sneller een groep vol.
3.2 Talenten aanwakkeren	Behouden van gemotiveerd personeel en het vervullen van vacatures.	1-1-25 t/m 31-12-25	<ul style="list-style-type: none"> - Talentenpools, doorgroei naar IB/kwaliteitscoördinator en andere functies. - Bundelen van de krachten binnen de regio inzake trainingen voor diverse domeinen in het onderwijs. (HR/financiën/kwaliteit/huisvesting)
3.3 Boeien en binden	Kansen creëren en kwaliteit verbeteren. Behouden van gemotiveerde professionals.	1-1-25 t/m 31-12-25	<ul style="list-style-type: none"> - Het creëren van opleidingsplekken voor directeuren, mogelijk met baangarantie in de regio (zie ook 1.6). - Coachen van startende schoolleiders (inductiefase) - Coachen startende leerkrachten (inductiefase) - Professionaliseren om mensen te behouden; verbinding creëren met het vak/de regio - Samen onderzoek doen naar onderwijs en lesgeven om grip/invloed op het beroep te vergroten (via ACPA-/EMPO-studenten en Masters).
3.4 Verbinden	Relaties bouwen in de regio, zodat samenwerken vanzelfsprekend wordt	1-1-25 t/m 31-12-25	<ul style="list-style-type: none"> - Expertgroepen en/of intervisiegroepen binnen de regio. - Inspiratiedagen organiseren. - Bij elkaar op bezoek om zicht te krijgen op het aanbod in de regio/inspiratie/expertise in beeld. - Lerende (onderzoeks-) netwerken opbouwen.
3.5 Trajecten uit de voormalige RAP-regio's (bijv. oriëntatie op leiderschap, leernetwerk anders organiseren) aanbieden in de gehele Onderwijsregio	Evalueren RAP-trajecten met oog op eventuele voortzetting	1-1-25 t/m 31-12-25	<ul style="list-style-type: none"> - Continueren en breder aanbieden van reeds onder de RAP ontwikkelde trajecten
3.6 Inzet voormalige PBSS-middelen	Rol Onderwijsregio m.b.t. de inzet van de voormalige PBSS-middelen formuleren	Jan. 25 t/m april 25	<ul style="list-style-type: none"> - Gedragen plan van aanpak voor de inzet van de voormalige PBSS-middelen voor de professionalisering en begeleiding van starters en schoolleiders vanuit de Onderwijsregio

Naam en beschrijving activiteit	Doel van de activiteit	Periode en duur van de activiteit	Beoogde resultaten en producten
4. Overkoepelende activiteiten			
4.1 Bijeenkomsten programmaraad/ onderwijsregioraad	Voortgang van het programma bewaken en bijsturen	Zes keer per jaar In periode 1-1-25 t/m 31-12-25	- Afspraken maken over samenwerking in de regio en met omliggende regio's
4.2 HR-netwerk	In gezamenlijkheid werken aan de professionalisering van HRM in de regio	Zes keer per jaar In periode 1-1-25 t/m 31-12-25	<ul style="list-style-type: none"> - Uitvoering geven aan besluiten uit de programmaraad/onderwijsregioraad en ledenraad, knelpunten signaleren en onderwerpen voorbereiden ter besluitvorming - Onderzoeken of de Onderwijsregio iets op HR-gebied kan betekenen voor de éénpitters en andere kleinere besturen die niet zelf over een HR-functionaris kunnen beschikken.
4.3 Bijeenkomsten ledenraad	Partners informeren over voortgang programma	Twee à driekeer per jaar In de periode 1-1-25 t/m 31-12-25	<ul style="list-style-type: none"> - Afspraken maken over samenwerking in de regio - Relaties bouwen in de regio met het oog op samenwerking met onderwijspartners
4.4 Stakeholder-bijeenkomsten	Stakeholders informeren over en verbinden aan de ontwikkelingen van de Onderwijsregio (gemeenten, UWV, andere onderwijssectoren, etc.) Relaties bouwen in de regio met het oog op samenwerking met externe partners	1 à 2 keer per jaar In de periode 1-1-25 t/m 31-12-25	- 1 of 2 bijeenkomsten per jaar waarin stakeholders geïnformeerd worden en nieuwe verbindingen ontstaan

Beschrijf hier de activiteiten gericht op het begeleiden van startende leraren, en schoolleiders en hun verdere professionalisering.

Scholen en besturen bekostigden activiteiten gericht op het begeleiden en de professionalisering van startende leraren en schoolleiders voorheen o.a. vanuit de middelen voor Professionalisering en Begeleiding Starters en Schoolleiders (PBSS-middelen). Per 2025 ontvangen scholen nog 50% van deze middelen direct. De overige 50% gaat via de Onderwijsregio lopen.

Hoe om te gaan met deze veranderende financiële stroom vraagt om een zorgvuldig proces waarbij in kaart gebracht wordt hoe scholen de middelen tot op heden besteedden, welke activiteiten gezamenlijk (en daardoor wellicht effectiever e/o efficiënter) uitgevoerd kunnen worden en welke activiteiten e/o voorzieningen mogelijk verloren gaan als scholen niet meer over deze middelen beschikken. Op basis van dit overzicht zullen voorstellen gedaan worden aan de betrokken schoolbesturen voor activiteiten voor startende leraren en schoolleiders (zie ook activiteit 3.6).

Naast activiteiten vanuit de PBSS-middelen is er veel kennis over het begeleiden van startende leraren binnen de opleidingscholen. Bestaande kennis en aanbod verbinden is onderdeel van activiteit 2.1 ("komen tot een gezamenlijke visie op opleiden, begeleiden en inductie in de regio"). Tot slot zijn er de laatste jaren activiteiten aangeboden vanuit de RAP(s) die een rol kunnen spelen bij het begeleiden van startende leraren, en schoolleiders. Zo zijn er coaches opgeleid die ingezet zouden kunnen worden bij activiteit 3.3 (Binden en boeien) en wordt de vierde editie van het traject 'Oriëntatie op Leiderschap' uitgevoerd in schooljaar 2024/2025 (activiteit 3.5).

Beschrijf de aanstelling en functieomschrijving van een projectleider om het plan uit te voeren.

De programmaleider van de Onderwijsregio in 2025 wordt ██████████ Hij was de afgelopen jaren de programmaleider van de RAP Leiden e.o. en is tevens programmaleider van de Onderwijsregio VO Leiden, Duin- en Bollenstreek.

De werkzaamheden betreffen o.a. onderstaande taken en activiteiten:

- De programmamanager is verantwoordelijk voor de dagelijkse aansturing van de programmalijnen van de Onderwijsregio en is de verbindende schakel tussen alle geledingen.
- De programmamanager bewaakt de financiën van de Onderwijsregio, draagt zorg voor communicatie over activiteiten en behaalde resultaten en is het gezicht van de Onderwijsregio in het contact met deelnemende partners en externe partijen.
- Samen met de programmaleiders van de verschillende programmalijnen vormt de programmamanager het programmateam dat verantwoordelijk is voor de uitwerking en uitvoering van het beleid.
- De programmamanager voorziet samen met het programmateam de ledenraad (Algemeen Bestuur) en de programmaraad/onderwijsregioraad (Dagelijks Bestuur) van input t.b.v. beleidsontwikkeling al dan niet op basis van de adviezen en ideeën vanuit de werkgroepen en bereidt de vergaderingen voor van de ledenraad en de programmaraad/onderwijsregioraad.

- De programmamanager onderhoudt contact met en sluit aan bij bijeenkomsten van de landelijke Realisatie Eenheid van OCW en andere relevante actoren (bijv. PO-raad).
- De programmamanager anticipeert op ontwikkelingen die relevant zijn voor de Onderwijsregio, zoals nieuwe regelingen t.b.v. toekomstige financiering.

Beschrijf hoe een loket wordt ingericht of verder ontwikkeld voor de onderwijsregio gericht op de totale klantreis van onderwijspersoneel voor het werven, matchen, opleiden, begeleiden en professionaliseren van onderwijspersoneel.

De thema's Werven & Matchen, Opleiden & Begeleiden en Professionaliseren zijn duidelijk activiteiten, terwijl een loket eerder een plek of een verzamelpunt is. Het loket kan binnen de Onderwijsregio als paraplu dienen om de thema's onder te plaatsen en zodoende fungeren als 'expertisecentrum' of 'voorportaal' voor ontwikkelmogelijkheden in de regio.

Tijdens de RAP is in beide regio's een regionaal loket ingericht voor het werven en matchen van potentiële zij-instromers. Vanuit de loketten vindt afstemming plaats met diverse partijen waaronder scholen, lerarenopleidingen en het landelijk Onderwijsloket (dat het loket in Leiden in het verleden een 'good practice' voor andere regio's heeft genoemd). Ook herintreders en andere bevoegde leraren weten dit loket te vinden. Via het regionaal loket ontvangen geïnteresseerden informatie, worden zij gekoppeld aan scholen om mee te lopen en worden kandidaten onder de aandacht gebracht bij directeuren en HR.

Waar de bestaande loketten van de RAP voornamelijk gericht zijn op potentiële zij-instromers, kan dit binnen de Onderwijsregio een plek worden voor een veel breder publiek. In 2025 wordt onderzocht welke doelgroepen toegevoegd kunnen worden als 'beoogd publiek' van het loket. Tevens wordt onderzocht welke rol het loket kan spelen bij activiteiten die voortkomen uit de programmalijn Professionaliseren (bijvoorbeeld bij het samenwerken tussen Academies, activiteit 3.1) en de rol van andere bestaande regionale samenwerkingen (bijv. lokaal met LEF).

Werk de ambitie uit om 100% van de studenten en zijinstromers op te leiden binnen opleidingsscholen in de onderwijsregio.

Zoals beschreven onder 'regionale kenmerken' (p. 6) zijn er drie partnerschappen Samen Opleiden in de regio: partnerschap Opleiden in de School (OPLIS), partnerschap Ieder1 Leert Anders (ILA) en de Educatieve Master Primair Onderwijs (EMPO). Niet alle besturen zijn aangesloten bij een van de partnerschappen (53% wel, bij een van de genoemde partnerschappen of een landelijk partnerschap) en van de aangesloten besturen zijn niet alle vestigingen een opleidingsschool.

Zoals aangegeven wordt momenteel binnen de partnerschappen gekeken hoe de huidige structuren aangepast kunnen worden om beter aan te sluiten op de Onderwijsregio's. Het feit dat er meerdere opleidingsscholen in de regio zijn die zich over de grenzen van de Onderwijsregio uitstrekken, maakt dit tot een complex proces waar ook (partners van) andere Onderwijsregio's bij betrokken zijn.

Een belangrijke stap die gezet moet worden om toe te werken naar 100% Samen Opleiden is dan ook het komen tot een gezamenlijke visie op opleiden, begeleiden en inductie in de Onderwijsregio (activiteit 2.1). Deze gezamenlijke visie moet vervolgens geconcretiseerd worden ('welk handelen hoort bij deze visie?') waarbij ook uitgewerkt wordt hoe de bestaande partnerschappen Samen Opleiden in de toekomst verbonden worden met alle partners in de onderwijsregio (activiteit 2.2).

Beschrijf hoe partijen zich inzetten om alle besturen en lerarenopleidingen bij de onderwijsregio aangesloten te krijgen.

Van de besturen met vestigingen in de regio is op het moment van schrijven 80% aangesloten bij de Onderwijsregio Leiden, Duin- en Bollenstreek (32 van de 40 besturen) en 15% (zes besturen) bij een andere Onderwijsregio. De overige 5% (2 besturen) is op dit moment nog niet aangesloten bij een Onderwijsregio. Vanuit de Onderwijsregio Leiden, Duin- en Bollenstreek zijn deze besturen diverse malen uitgenodigd om aan te sluiten. Op het moment van schrijven is hier nog niet op gereageerd. Zij blijven welkom om in de toekomst aan te sluiten.

Eén bestuur sluit met één vestiging aan bij de landelijke Onderwijsregio KoersKracht en met de overige vestigingen bij de Onderwijsregio Leiden, Duin- en Bollenstreek en één bestuur sluit met één vestiging aan bij de landelijke Onderwijsregio KoersKracht, met drie vestigingen bij Progressus en met de overige vestigingen bij de Onderwijsregio Leiden, Duin- en Bollenstreek.

Gezamenlijk verzorgen de besturen op de vestigingen die aangesloten zijn bij de Onderwijsregio Leiden, Duin- en Bollenstreek onderwijs aan 91% van de leerlingen in de regio. De vestigingen die zijn aangesloten bij een landelijke Onderwijsregio verzorgen gezamenlijk onderwijs aan 8,3% van de leerlingen in de regio. In totaal geniet 99,3% van de leerlingen in de regio onderwijs op een vestiging die is aangesloten bij een Onderwijsregio.

Educatieve Allianties van lerarenopleidingen

De Onderwijsregio Leiden, Duin- en Bollenstreek ligt in Zuid-Holland, en de lerarenopleidingen waar het merendeel van de studenten in de regio wordt opgeleid, zitten in de Educatieve Alliantie Lerarenopleidingen Zuid-Holland (met o.a. Hogeschool Leiden en de Universiteit Leiden). Via de opleidingsschool EMPO is er ook een verbinding met de VU en de UvA (Alliantie Lerarenopleidingen Metropoolregio Amsterdam). Er zijn dus diverse lijntjes naar de Educatieve Allianties en ontwikkelingen vanuit de Educatieve Allianties kunnen ingebracht worden in de ledenraad en de programmaraad waar de lerarenopleidingen vertegenwoordigd zijn (zie ook 'Governance').

Beschrijf hoe de governance in de onderwijsregio wordt vormgegeven.

In de aanloop naar het indienen van dit plan van aanpak zijn verschillende werkgroepen gevormd, waaronder een werkgroep die zich richt op o.a. de werkstructuur van de toekomstige Onderwijsregio.

Gezien het aantal partners dat is aangesloten bij de Onderwijsregio (> 30) en de wens om voortvarend te kunnen werken, is het voorstel vanuit deze werkgroep te werken met een programmaraad/onderwijsregioraad die het dagelijks bestuur van de Onderwijsregio vormt. Hierin zit naast de penvoerder in ieder geval een afvaardiging van grote, middelgrote en kleine besturen en lerarenopleidingen. Verschillende kleinere besturen in de regio hebben ervaring met het vertegenwoordigen van collega's binnen o.a. de opleidingsschool (via 'Collectief Wassenaar' of 'Collectief Voorschoten'), wat als voorbeeld kan dienen voor de werkwijze in de Onderwijsregio.

Naast de programmaraad/onderwijsregioraad zal een ledenraad worden opgericht waarin alle partners uit po, (v)so en lerarenopleidingen zitting zullen hebben. De ledenraad heeft de functie van algemeen bestuur en zal laagfrequent (twee à drie keer per jaar) samenkomen om de leden te informeren over de voortgang en collectieve besluiten te nemen.

Voor de uitvoering van de activiteiten van de Onderwijsregio wordt een programmateam ingericht bestaande uit de programmamanager en per programmalijn een programmaleider e/o werkgroep (1. Werven & Matchen, 2. Opleiden & Begeleiden, 3. Professionaliseren). Mogelijk blijft een deel van de werkgroepen die gevormd zijn in aanloop naar dit plan van aanpak actief betrokken bij de programmalijnen als programmaleider of werkgroeplid.

In de tweede helft van 2024 komen de HR-netwerken uit de RAP-regio Duin- & Bollenstreek en de RAP-regio Leiden een aantal maal gezamenlijk bijeen. Hiermee wordt een voorschot genomen op het vormen van één gezamenlijk HR-netwerk per januari 2025. Vanuit de programmaraad/onderwijsregioraad en de programmalijnen kan het HR-netwerk gevraagd worden voor advies en uitvoering van besluiten van de programma- en ledenraad.

Beschrijf de activiteiten die samenhangen met de bovenbestuurlijke inzet van personeel, zoals het inrichten en in stand houden van de invalpool.

Een aantal schoolbesturen dat is aangesloten bij de Onderwijsregio is aangesloten bij Pool West, een invalpool voor het basisonderwijs. Dit gaat om PROOLEiden-Leiderdorp, Panta Rhei, PCO Wassenaar, PCS Voorschoten en bs De Vink. Er-Riseleh (Noor scholen) is ook aangesloten bij de invalpool, maar nog niet bij de Onderwijsregio.

Sophia Scholen heeft een eigen vervangingspool van ca. 20/25 fte voor de 28 scholen van de stichting. Het invalteam heeft een eigen directeur, studiedagen, etc. Via een vervangingsapp worden leerkrachten uit de invalpool geïnformeerd over de vestiging waar zij in gaan vallen.

In 2025 wordt verkend of meer scholen aan willen sluiten bij Pool West of dat de vervangingspool zoals Sophia Scholen die heeft ingericht ook voor andere besturen interessant is.

Beschrijf hoe de realisatie van de doelen wordt gevolgd en vastgesteld.

Dit plan van aanpak vormt de basis voor een programma waarvoor een jaarplan voor kalenderjaar 2025 inclusief begroting wordt uitgewerkt. De voortgang van het programma wordt twee à drie keer per jaar besproken in de bijeenkomsten van de ledenraad van de Onderwijsregio (Algemeen Bestuur). De bijeenkomsten van de ledenraad zijn momenten waarop besloten wordt over het goedkeuren van het jaarplan en begroting, het eventueel herijken van gestelde doelen en waarop het programma geëvalueerd wordt.

De programmaraad/onderwijsregioraad van de Onderwijsregio (Dagelijks Bestuur) komt eens in de ca. zes weken samen om de voortgang van het programma te volgen en indien nodig bij te sturen. Dit zijn momenten die voor feedback zorgen voor de programmamanager en het programmateam. Voorstellen vanuit het programmateam betreffende jaarplannen of herijking van doelen worden vastgesteld in de programmaraad/onderwijsregioraad om vervolgens ter goedkeuring voor te leggen aan de ledenraad. Relevante landelijke ontwikkelingen worden geagendeerd bij zowel de programmaraad/onderwijsregioraad als de ledenraad.

Verslaglegging van de verschillende bijeenkomsten dient als input voor de rapportages die ingediend moeten worden bij DUS-I.

Aanvullend

Als sprake is van een sectorspecifieke aanvraag, beschrijf dan hieronder activiteiten die zich richten op de doorontwikkeling naar een toekomstige sectoroverstijgende onderwijsregio.

Deze aanvraag voor de Onderwijsregio Leiden, Duin- en Bollenstreek PO is een sectorspecifieke aanvraag voor de sector PO. Uitbreiding naar een Onderwijsregio inclusief het VO is in de toekomst goed denkbaar, aangezien de beschreven grenzen van de regio identiek zijn aan de Onderwijsregio VO die reeds in 2024 gestart is.

De beide Onderwijsregio's kennen eigen snelheden en het vormen van de Onderwijsregio PO kent eigen uitdagingen, o.a. het herstructureren van de Opleidingsscholen zodat deze beter aansluiten op de verschillende Onderwijsregio's waar deze Opleidingsscholen actief zijn. Dit zorgt voor extra complexiteit en maakt het op dit moment nog te vroeg om een sectoroverstijgende Onderwijsregio met het VO te vormen.

Wanneer de Onderwijsregio PO op stoom is, wordt verkend welke voor- en nadelen het vormen van een sectoroverstijgende Onderwijsregio met zich meebrengt. Voor één PO/VO-bestuur, één (V)SO-bestuur en twee lerarenopleidingen geldt dat zij aangesloten zijn bij zowel de Onderwijsregio PO als VO (het (V)SO-bestuur vanwege het feit dat het geconfronteerd wordt met vergelijkbare uitdagingen op de arbeidsmarkt bij bijvoorbeeld de tekortvakken in het VO). Tevens is de programmamanager bij beide regio's dezelfde persoon. De lijnen tussen de Onderwijsregio PO en de Onderwijsregio VO zijn dus kort en er wordt uitgekeken naar kansen voor samenwerking.

mboRijnland sluit zich bij aan bij de Onderwijsregio als 'opleider' van onderwijs-ondersteunend personeel.

Beschrijf hoe de ontwikkelingsgerichte peer review wordt georganiseerd. Beschrijf in ieder geval wanneer en hoe deze plaatsvindt. Deze organisatie geldt alleen voor opleidingsscholen waarvan in kalenderjaar 2025 de ontwikkelingsgerichte peer review plaats moet vinden.

nvt

Beschrijf hoe deelname aan de beoordelingsgerichte peer review wordt voorbereid. Deze beschrijving is alleen nodig als er in uw onderwijsregio een aspirant-opleidingsschool deelneemt die in 2021 is gestart en/of voor de aspirant-opleidingsscholen die in 2023 als onvoldoende zijn beoordeeld door de minister.

nvt

Beschrijf de activiteiten gericht op het (voortgezet) speciaal onderwijs voor een onderwijsregio in het primair onderwijs.

Met het oog op het verhogen van de instroom in het (v)so is het van belang dat er meer aandacht komt voor stagelopen en het plaatsen van stagiaires in het so en met name het vso.

Het gezamenlijk bewegen naar meer inclusief onderwijs vraagt kennis van het speciaal onderwijs in het reguliere onderwijs en dus meer kennis bij studenten en docenten van de opleidingsinstituten. Hier zijn goede stappen in gezet binnen de Opleidingsschool Ieder1 Leert Anders, maar er liggen nog kansen die benut kunnen worden door de kennis over en weer te verbreden.

Meer kennisuitwisseling tussen (v)so en opleidingen kan tevens bijdragen aan het anders kijken naar eerder verworven competenties (verworven gedurende opleiding of werkervaring). Schoolbesturen met scholen in het (v)so willen verkennen of hier kansen liggen voor het toekennen van vrijstellingen voor de pabo of het zij-instroomtraject.

Ook voor mbo-opleidingen (onderwijsassistent, gespecialiseerd pedagogisch medewerker) geldt dat meer kennis over het (v)so gewenst is om studenten te enthousiasmeren en om hen goed voor te bereiden op de praktijk.

Met het oog op de inductiefase zal gekeken worden welke informatie/kennis er van tevoren en tijdens de fase van inductie kunnen bijdragen aan een zachtere landing in het (v)so.

Beschrijf de activiteiten gericht op de tekortvakken in het voortgezet onderwijs voor een onderwijsregio in het voortgezet onderwijs.

N.v.t.